

# Torgprat

1 • 2018

## Flera projekt klara i #torguppdraget

*Läs mer på sidan 4-5*

## Ny Localskampanj startar i februari

*Läs mer på sidan 2-3*

## Fouad värnar om Hjällbo

*Läs mer på sidan 11*

# Dags för nya **Locals** i vår

Vi är Gbg

Locals är kampanjen där vi uppmärksammar några av de viktigaste personerna på torgen – våra handlare. Under förra året fick ett trettiotal berätta sin historia. I vår kommer 23 nya locals att presenteras i olika kanaler.

Konceptet Locals föddes ur en kampanj GöteborgsLokaler lanserade 2014. Då var det torgens kunder som uppmärksammades. 2017 riktades istället strålkastarna mot torgens handlare – de som finns och verkar vid handelsplatserna. De som känner sina kunder och vet vad som gör torgen till uppskattade

mötesplatser med liv och själ.

Den nya kampanjen tar vid där den förra avslutades. Precis som förra gången lyfts ett antal handlare på varje handelsplats, som i en intervju fått berätta sin historia. Marknadsföringen sker genom annonsering på spåravnarna och på Facebook. På hemsidan, [www.localsofgbg.se](http://www.localsofgbg.se), som lanseras förra året, samlas alla berättelser på ett och samma ställe. I sociala medier hittar ni kampanjen under #localsofgbg.

Syftet med kampanjen är att få torgens besökare att knyta personliga band till torgens handlare och bygga upp en stolthet för det lokala området. ■

Alla historier hittar du på: [www.localsofgbg.se](http://www.localsofgbg.se)



Mattias



Pirjo



Bijan



Sillar



Olivera



Esma

## Vasakronan besökte Selma stad

I slutet av januari gjorde representanter från Vasakronan och Järvastad ett studiebesök på Selma stad. Syftet var att byta erfarenheter från andra byggherrar och kommuner om hur man bäst utvecklar en nygammal stadsdel.



Jonas Lissel är fastighetsförvaltare och projektansvarig för Selma stad på GöteborgsLokaler.

Ett annat syfte var att få med sig kunskap hem för att vidareutveckla den fortsatta utbyggnaden av Järvastaden.

Frågan om ett studiebesök ställdes första gången när GöteborgsLokalers Jonas Lissel och Kathleen Hahne föreläste om Selma stad på Sweden Urban Arena i Stockholm i oktober.

### Besök på projektkontoret

– Vasakronan var på vår föreläsning och blev intresserade av hur vi arbetat fram projektet Selma stad, säger Jonas Lissel som är fastighetsförvaltare och projektansvarig för Selma stad på GöteborgsLokaler.

Under mötet fick den nio personer stora gruppen ta del av den uppbyggda modellen över Selma stad. Besökarna fick också en historisk dragning om hur Backa en gång i tiden var göteborgarnas trädgård, om det starka

kulturlivet som vuxit fram i stadsdelen och även en bild av de oroligheter man haft i området. Men också om den stolthet och tillhörighet man som boende i Backa känner för sitt Selma Lagerlöfs Torg. Dessutom diskuterades hur projektet arbetats fram samt syftet och målet med det hela.

– Vi valde att trycka lite extra på GöteborgsLokalers uppdrag och vår övertygelse om torgets betydelse i vardagen för göteborgarna, säger Jonas Lissel som tror att det i framtiden kommer att dyka upp fler förfrågningar från andra kommuner och fastighetsbolag i samma ärende.

– Järvastad och Vasakronan var dessutom imponerade av hur vi jobbar aktivt med våra hyresgäster i de marknadsråd och företagarföreningar som vi har på alla våra handelsplatser, säger Jonas Lissel. ■

# Full fart framåt med Torguppdraget

Hammarkulletorget, Rannebergen Centrum, Hjällbo Centrum, Brunnsbotorget, Kortedala Torg, Dr Fries Torg, Länsmanstorget, Axel Dahlströms Torg och Radiotorget. Det är de senaste torgen som fått åtgärder gjorda under #torguppdraget. Och fler står på tur.

Efter ett litet uppehåll under jul och nyår är det full fart på Torguppdraget igen. Vårens planering är sprängfylld med spännande och förbättrande insatser.

I Rannebergen Centrum är nu den nya stentrappan klar med ny belysning och nya bänkar. På Hammarkulletorget är numera väggen mellan matbutiken och frisören belyst med ett vackert växtmönster. Västra gångvägen till Hjällbo Centrum har också blivit upplyst med nya lampor på fasaden.

## Fotovägg med minnen

Den lysande taks skylten på Brunnsbotorget är på plats och på Kortedala Torg kan barnen nu roa sig på nya lekdjur.

Torguppdraget satte i december upp ny belysning vid tandläkaren på Dr Fries Torg och i början av februari invigdes en fotovägg med minnen från 1950-talets Guldheden. Här väntar också omläggning av gatustenen

vid Biblioteket. Dessutom har Radiotorget fått en ny neonskylt som lyser över Dag Hammarskjöldsleden.

## Skulpturer på Länsmanstorget

På Länsmanstorget invigdes den första delen av ett uppdragsprojekt i form av en körsbärslund i januari.

Här har Torguppdraget bidragit med djurskulpturer lämpade för lek samt nya sittplatser i parken. Just det här projektet är ett samarbete mellan Svenska kyrkan, GöteborgsLokaler och Park- och naturförvaltningen genom Trygg, vacker stad. Under 2018 kommer även inomhustorget att få en uppdragsinsats.

## Fler insatser väntar

I vår väntar ännu fler åtgärder bland annat på Axel Dahlströms Torg, Kyrkbytorget, Tuve Torg och Linnégatan.

Håll ögonen öppna och följ oss på instagram #torguppdraget. ■



HAMMARKULLETORGET



RADIOTORGET



KORTEDALA TORG



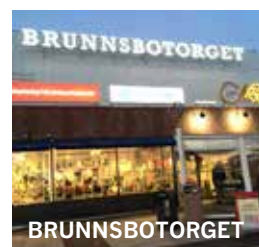
LÄNSMANSTORGET



BRUNNSBOTORGET



DR FRIES TORG



BRUNNSBOTORGET



HJÄLLBO CENTRUM



RANNEBERGEN CENTRUM



DR FRIES TORG

## GöteborgsLokaler är ny extern förvaltare på Friskvädertorget

Från den 1 november har GöteborgsLokaler ett nytt förvaltningsuppdrag, externförvaltning av de lokaler som ingår i Bostadsbolagets nya fastighetsbestånd på Friskvädertorget.

Under hösten tog Bostadsbolaget över en fastighet i Biskopsgården i Göteborg av Wilhelm.

I fastigheten ingick 25 kommersiella lokaler som GöteborgsLokaler nu fått uppdraget att externförvalta.

– Vi externförvaltar idag 62 000 kvm för Bostadsbolaget och förvaltar redan Värvaderstorget och Länsmanstorget i Biskopsgården inom vårt egna fastighetsbestånd. Det gör att vi har en god lokalkännedom och lång erfarenhet av att jobba med kommersiella lokaler i Bi-

skopsgården, säger Robert Hörnquist, vd på GöteborgsLokaler.

Friskvädertorget är ett lokalt stadsdelscentrum mitt i Biskopsgården, byggt 1958. Torget har bland annat mataffär, pizzeria, frisör, kafé, vårdcentral, förskola och kontor. ■



# Bergsjön Centrum – en mångkulturell mötesplats

## Satellitstaden byggdes för att råda bot på bostadsbristen

Det är nu drygt 50 år sedan planeringen av stadsdelen Bergsjön tog fart. Göteborgs Stad växte och behovet av bostäder var skriande. Men bygget blev långt ifrån smärtfritt. Här följer historien om Bergsjön och det torg som kom att få adressen Rymdtorget.

**P**recis som namnet antyder har Bergsjön fått sitt namn av de berg och den sjö som finns i omgivningarna. Sjön bildades när inlandsisen drog sig tillbaka och området var bebott redan under stenåldern. Idag finns flera fornlämningar i Bergsjön, däribland stenåldersgraven vid Siriusgatan, bronsåldersröset vid Bergsjön och ekstocken på Gärdsmosseskolan.

När staden Göteborg började växa under 1600-talet behövdes det mycket virke. Skogarna försvann snabbt och under 1700-talet var Bergsjön så gott som kalhugget. De träd som idag präglar landskapet planterade så sent som i början av 1900-talet. Vid samma tid byggdes ett antal enkla boplatser upp i Bergsjön. Torpen var anspråkslösa, ett rum med stampat jordgolv.

Det första moderna bygget får nog anses vara Gärdssåsegnahemsområde som anlades under 1920-talet. Här bodde de som försörjde sig genom arbete på fabriker i Gamlestaden. Tomtpriserna var låga och trots dåliga kommunikationer blev området relativt attraktivt. 1928 införlivades Utbynäs, med delar av det som idag är Bergsjön, med Göteborg.

### Befolkningsmängden ökade

Stadens befolkning ökade det året med 854 invånare. Området kunde i högsta grad alltså klassas som landsbygd.

Bergsjöns moderna historia börjar dock några årtionden senare. Det var 60-tal och rymdkapplöpningen var på var mans läppar. Det märkrets även i det nya samhälle som andades framtidstro och optimism.

Redan på 50-talet hade man börjat kalla de nya stadsdelarna för satellitstäder. De var självständiga och låg en bit utanför staden. Dock hade områdena snabbt fyllts av inflyttad arbetskraft och stadsdelar som Backa och Västra Frölunda var redan färdigplanerade. Bostadsbristen var fortfarande stor. Stadsplanerare tvingades titta på nya områden och man hittade ett kuperat skogsområde bortom ändstationen i Kortedala. Hit kunde spårvagnslinjen med viss möda förlängas. Det moderna Bergsjön såg dagens ljus.

### Bygde spårvagnstunnel

Det första problemet som landade på arkitekternas bord var frågan hur man skulle förse den nya stadsdelen med kollektivtrafik. Det krävdes dyra tekniska investeringar. Problemet löstes genom att man drog spårvägen i tunnlar genom bergen. Stationerna placerades i de bebodda dalgångarna. Nya besökare brukade ibland jämföra en spårvagnsresa till Bergsjön med att åka in i ett alplandskap. Bergets kvalitet satte dock käppar i hjulet för de ursprungliga planerna och det visade sig omöjligt att dra fram spårvägen till det planerade läget vid torget. Idag vittnar det påbörjade schaktet vid Bergsjön Centrum om vart spårvagnshållplatsen var planerad.

Enligt dåtidens ideal omgavs hela området av en ringled och bostadsområdena blev fria från genomfartstrafik. De förbands istället av ett nät av gång- och cykelvägar. Det fanns gott om utrymme att bygga på och de stora grönområdena gav



**VY ÖVER BERGSJÖN CENTRUM 1981.** Under den här tiden monterade delar av Bergsjön ner på grund av det stora antalet outhyrda lägenheter.

plats åt skolor och lekplatser.

Husen byggdes med samma beprövade teknik som använts i andra stadsdelar. Olika byggherrar valde olika material, så som tegel och ljusgrå betong. Flera av husen målades senare i olika färger för att ge området förnyat liv.

### Många tomma lägenheter

I början av 1970-talet drabbades Sverige av den rådande energikrisen. Många varv slog igen och industrin stannade av. Krisen märktes extra tydligt i de stora miljöprogramområdena. I Bergsjön fanns det under en tid över 1 500 tomma lägenheter.

Samtidigt växte sig föreningslivet starkt i stadsdelen. Under 1970-talet stod aktivitetstältet Allihopa på Bergsjön Centrum som en central mötesplats. Vid denna tid var också arbetskraftsinvandringen till staden stor och många från Finland och Sydeuropa flyttade till Bergsjön. En assyrisk förening bildades också i området och grunden till dagens mångkulturella stadsdel var lagd.

Problemet med outhyrda lägenheter fortsatte en bit in på 80-talet. Det kommunala bolaget Göteborgshem, sedermera Poseidon, genomförde då en uppmärksammad nedmontering av

delar av området. Flera hus byggdes om till låghus med träfasader. Konflikterna i det forna Jugoslavien och Somalia under 1990-talet medförde stora flyktingvolymmer. Samtidigt gjordes satsningar på att göra Bergsjön till en ekologisk stadsdel. Befolkningen växte åter igen.

Bergsjön Centrum, då kallat Rymdtorget, började byggas 1967 efter riktningar av Sven Brolid Arkitektkontor AB, Stig Hanson, Walter Kiesling och Bo Cederlöf. Eftersom man tidigt fick överge planerna på att anlägga en spårvagnshållplats i direkt anslutning till torget fick man ta till en reservplan.

### Rullande trottoar

För att förflytta besökare till torget byggdes en så kallad rullande trottoar som av tekniska skäl emellertid fick avvecklas. Kvar finns dock den ikoniska hissen som går upp till Stjärnbildsgatan.

Torget byggdes om och moderniserades i två etapper under åren 2000-2005. För att förtydliga att Rymdtorget är det centrala torget i området valde GöteborgsLokaler efter restaureringen att döpa om torget till Bergsjön Centrum. Torgbygganden pryds idag av en väggmålning utförd av Jan Persson som återger scener ur Michail Bulgakovs roman Mästaren och Margarita. ■

# Torgnytt i korthet



## NYA ORIENTERINGSTAVLOR.

Olskroken har fått nya orienteringstavlor designade efter den nya grafiska profilen.



## PÅSKMARKNAD I HAGA.

Sista helgen i mars är det dags för påskmarknad i Haga.

## FATEMEH TAR ÖVER.

Från och mer början av februari är det tandläkare Fatemeh Khoshniat Aram som tar över Tandläkare Göran Andersson Praktiker-tjänst AB's mottagning på Axel Dahlströms Torg.



## AXEL DAHLSTRÖMS TORG

Från och med början av februari överläts Tandläkare Göran Andersson Praktiker-tjänst AB's mottagning på Axel Dahlströms Torg. Ny ärgare är tandläkare Fatemeh Khoshniat Aram. Hon har arbetat på praktiken sedan augusti och många av patienterna har redan träffat henne.

Garnbutik Hannas Garn har nu stängt efter 28 år på torget. Annis är en eldsjäl och har varit väldigt aktiv i företagarföreningen. Vi önskar henne lycka till. Lokalen annonseras och exponeras för nästa hyresgäst.

Den 9 mars anordnar ICA hjärt-och lungräddning kurs till sina anställda som äger rum i Axel-huset.

Även andra butiker är välkomna att ansluta sig. Kontakta Klas Olsson på ICA Supermarket Högsbo för anmälan.

## KYRKBYTORGET

Monikas Hälsa på Kyrkbytorget har utvidgat sin verksamhet med ett café. Kafé Pause startade strax innan årskiftet och har öppet tisdag till torsdag. I utbudet

finns hembakat fikabröd, och kaffe som är både fair-trade och ekologiskt.

## OLSKROKEN

I slutet av december sattes nya orienteringstavlor upp i Olskroken. Tavlorna är placerade på samma platser som tidigare men är nu uppdaterade och framtagna med Olskrokens nya grafiska manér.

## HAGA

Påskmarknad i Haga.  
Lördag 24 mars kl 10-16  
Söndag 25 mars kl 11-16

Välkommen att besöka Hagas Påskmarknad. Här hittar du hemmagjorda och lokalproducerade varor inom mathantverk, delikatesser, design och fina påskpresenter.

## KÄRRA CENTRUM

Kärra Kök & Bar har öppnat igen efter en ordentlig renovering under december. Lokalen har fått nytt golv och tak. Väggarna är nymålade, möblerna är utbytta och barren är helt ny. Dessutom är belysningen uppdaterad och både toaletter och kök har fått sig en översyn.

Barren är precis bortstädade och längtan efter våren är kanske som starkast just nu. Men trots det vill vi dela med oss av några bilder från förra årets mysiga julfiranden på torgen.



Axel Dahlströms Torg



Dr Fries Torg



Selma Lagerlöfs Torg



Kortedala Torg



Olskroken



Haga



Brunnsbotorget



## Julmarknaden i Haga lockade rekordmånga UF-företagare

Ekologiska doftljus, handgjorda scarves av återvunna kläder, hemmabakade chokladtryfflar och egendesignade posters. Det var några exempel på det rika utbudet som årets rekordstora antal UF-företagare bidrog med på den traditionella julmarknaden i Haga.

**D**en traditionella julmarknaden i Haga är en mångårig och mysig tradition. Då fylls Haga Nygata av torghandlare som erbjuder allt från lokalproducerade varor till hantverk och design.

Sedan flera år tillbaka är GöteborgsLokaler samarbetspartner med utbildningsorganisationen UF – Ung Företagsamhet och 2017 ville fler ungdomsföretag än någonsin sälja sina produkter på marknaden.

Ung Företagsamhet är en ideell och politiskt obunden utbildningsorganisation med syftet att utbilda unga i entreprenörskap. Sedan 1980 har man utbildat över 360 000 gymnasieelever i entreprenörskap genom utbildningen UF-företagande. För GöteborgsLokalers del är samarbetet självklart.

– Vi har valt att samarbeta med UF för att vi ser ungdomarna som framtida lokalhyresgäster. Vi blir deras första kontakt med ett fastighetsbolag och kan hjälpa dem med vår erfarenhet av att hyra lokal, säger Hanna Gahnström, centrumutvecklare för Haga.

Hela 72 platser för UF-företag uppläts på julmarknaden i Haga, som arrangeras av Haga Företagarförening.

Dessutom fanns en lång väntelista med hoppfulla entreprenörer som också ville sälja sina produkter på plats. 18 stycken fick chansen varje julmarknadshelg.

– UF-Företagarna letar arenor att sälja sina produkter och Haga julmarknad är en perfekt sådan. För vissa är det en första kontakt med kunderna i verkliga livet, säger Hanna Gahnström. ■



## Fouads hjärta bankar för Hjällbo

Foto: Markus Andersson

Allt överskott från försäljningen i Allianskyrkans Second hand i Hjällbo går till välgörenhet. Inte sällan går hela dagskassan till ett särskilt ändamål.

Allianskyrkans second hand-butik i Hjällbo är en plats där världens alla språk ryms. En helt vanlig dag kan anställda från 20 olika länder vara där samtidigt.

– Jag tror att vi betyder mycket för Hjällbo. Här får man kontakt med andra, blir hörd och sedd. Det mår alla bra av, säger grundaren Fouad Rashed.

**D**et var efter att ha passerat den tomma lokalen i Hjällbo under flera år som Fouad Rashed fick idén. Varför inte starta en verksamhet som kan göra skillnad i stadsdelen? Nu drygt sex år senare är hans second hand-butik känd långt utanför Hjällbo. Butikens affärsidé är att arbeta klimatsmart med begagnade saker.

### Fem kriterier för att starta

– Mycket av det som slängs kan användas flera gånger och det har vi tagit fasta på.

När vi startade butiken fanns ett antal kriterier som skulle uppfyllas. Bland annat att öka miljömedvetenheten, att skapa en social mötesplats och generera arbetsmöjligheter för människor i

området. Det har vi lyckats med, säger Fouad stolt.

Sedan starten 2011 har cirka 1 000 personer passerat genom verksamheten på olika sätt. Många av dem som volontärer men man erbjuder också olika praktikupplägg, arbetsträning och nystartsjobb.

– Det är mycket jobb men är enormt belönande. Det har också gjort att vår relation till Socialförvaltning, Arbetsförmedling, skolor och Kriminalvården är mycket god, säger Fouad.

### Har skapat en mötesplats

Att hjälpa andra människor är viktigt för honom. När han kom till Sverige från Syrien 1980 läste han till både pastor och samtalsterapeut. I nästan 20 år har han varit pastor på Allianskyrkans församling i Hjällbo.

– Människor behöver någon som lyssnar på dem. Varje dag när butiken är öppen kommer många äldre till vårt café. Det gör mig så glad. Vår lokal har blivit en mötesplats på flera sätt.

Allt överskott från försäljningen går till välgörenhet.

– Ofta går hela dagskassan till ett särskilt ändamål. Då annonserar vi om det. Alla som kommer hit för att handla vet vad de är med och bidrar till, säger Fouad. ■

## Nya hyresgäster

### KYRKBYTORGET

**Optikkällaren** har öppnat på Kyrkbytorget. Här träffar man legitimerad optiker Marina. Och för att hitta en passande båge får man hjälp av Ewa eller Åke, som har koll på mode och trender. Mer information hittar du på: [www.optikkallaren.se/](http://www.optikkallaren.se/) Kyrkbyn

### SELMA LAGERLÖFS TORG

I november öppnades **1 food frukt och livsmedelshall**, fd Selma Fruktthall på Selma Lagerlöfs torg. Butiken har ett rikligt utbud av olika orientaliska varor samt frukt och grönsaker.

### KORTEDALA TORG

Vi välkomnar en ny verksamhet till Kortedala Torg. **Laser Beauty Clinic** har öppnat på Kortedala Torg 3. Mer information om sortiment och behandlingar hittar du på [www.beautylaser.se](http://www.beautylaser.se)

### KÄRRA CENTRUM

**Kärra cafe & konditori** har nya ägare från och med 1 februari. Det är Mahnaz Sharifzadeh som tagit över verksamheten och hälsar nya och gamla kunder välkomna till konditoriet!

# B

SVERIGE  
PORTO BETALT  
PORT PAYÉ

## • TORGKALENDERN •

Här listar vi egna arrangemang och händelser på våra torg under den närmaste tiden:

Dag	Arrangemang	Plats	Ansvarig
24-25 mars	Påskmarknad	Haga	Hanna Gahnström
29 mars	Påskfirande	Axel Dahlströms Torg	Samira Ajanovic
5 maj	Loppis	Dr Fries Torg	Kathleen Hahne
5 maj	Loppis och vårfest	Olskroken	Hanna Gole
5 maj	10-årsjubiléum Glutenfira Bageriet	Axel Dahlströms Torg	Samira Ajanovic
12 maj	Hjällbokalaset	Hjällbo Centrum	Annelie Nithander
26 maj	Backadagen	Selma Lagerlöfs Torg	Kathleen Hahne
2 juni	Kortedala sommarkalas med underhållning	Kortedala Torg	Hanna Gahnström
2 juni	Tuvedagen	Tuve Torg	Annelie Nithander
6 juni	Nationaldagsfirande	Hammarkulletorget	Annelie Nithander
9 juni	Locals Rockabilly-festival	Axel Dahlströms Torg	Samira Ajanovic

Med reservation för eventuella ändringar.

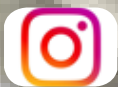
### FÖR MER INFORMATION:

**Centrumutvecklare:** Åse Jendman, tel: 031-335 01 27 • Hanna Gahnström, tel: 031-335 01 28 • Kathleen L Hahne, tel: 031-335 01 33 • Annelie Nithander, tel: 031-335 02 36 • Hanna Gole, tel: 031-335 01 32 • Margareta Persson, tel: 0703-476407 • Samira Ajanovic, tel: 031-335 02 33 • Hanna Blomqvist, tel: 031-335 01 14



**GILLA OSS PÅ FACEBOOK!**

[www.facebook.com/goteborgslokaler](http://www.facebook.com/goteborgslokaler)



**FÖLJ OSS PÅ INSTAGRAM!**

@goteborgslokaler

# GÖTEBORGSLOKALER

- helägt av Göteborgs Stad



### GÖTEBORGSLOKALER

Box 5265  
402 25 Göteborg

Tel: 031-335 01 00

[info@goteborgslokaler.se](mailto:info@goteborgslokaler.se)

### Redaktör:

Pernilla Falkman

**Innehåll:** GöteborgsLokaler

**Ansvarig utgivare:**

Pia Johnson

**Grafisk form/redigering:**

Pernilla Falkman

**Tryck:** Billes

Torgprat ges ut fem gånger per år och skickas till GöteborgsLokalers hyresgäster på de handelsplatser som vi arbetar med.

Torgprat skickas även till samarbetspartners till GöteborgsLokaler.

MER INFORMATION PÅ [WWW.GOTEBORGSLOKALER.SE](http://WWW.GOTEBORGSLOKALER.SE)